

Stockholms
stad

Klimatanpassnings process

stockholm.se

Klimatanpassningsprocess

December 2015

Dnr:303-945/2014

Utgivare: Stadsledningskontoret

Kontaktperson: Linda Persson

Stadens klimatanpassningsprocess

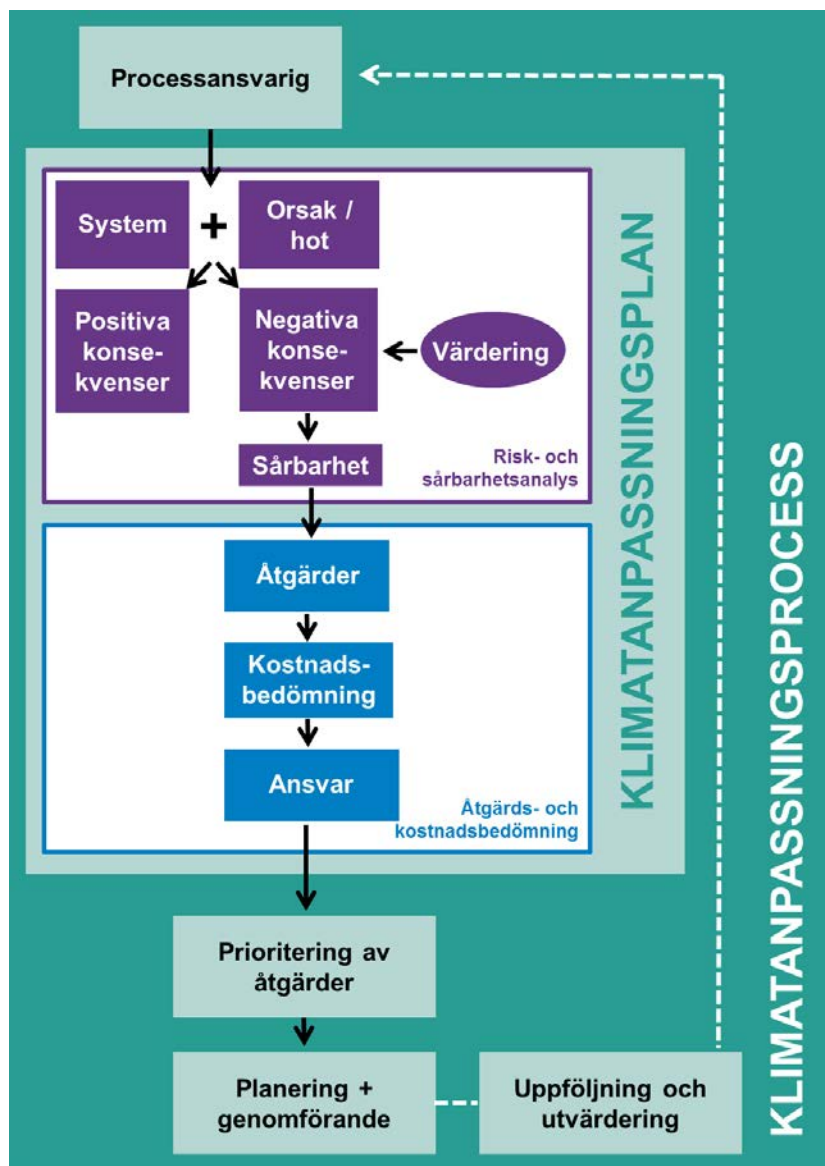
Kommunfullmäktige har i samband beslut om Budget 2016 fastslagit att stadens klimatanpassningsarbete skall vara processinriktat.

Syftet med processen är att metodiskt identifiera de mest överhängande klimatrelaterade sårbarheterna, utforma effektiva åtgärder och skyndsamt genomföra dessa och därmed bidra till att skapa en klimatsmart stad. Processen innebär att stadens klimatanpassning görs löpande med avrapporteringar av sårbarheter samt förslag till åtgärder och ansvarsfördelning. Stadens klimatanpassningsprocess kan därför anses innefatta ett flertal klimatanpassningsplaner.

Processen innefattar fyra steg med två föreberedande moment; risk- och sårbarhetsanalys samt åtgärds- och kostnadsbedömning. Processen syftar till att öka medvetenheten och höja den gemensamma kunskapen kring vad ett klimat i förändring kan få för konsekvenser. Därefter följer det praktiska genomförandet och med avslutande uppföljning.

Klimatanpassningsprocessen skall inte ses som en isolerad företeelse utan en integrerad del i stadens verksamhet och styrdokument. Processen lyfter fram aspekter av ett klimat i förändring som måste beaktas, både på kort och längre sikt och spänner över både krishantering och förebyggande sårbarhetsreducering.

Kommunstyrelsen har det samlade ansvaret för strategiskt klimatarbete och är processansvarig. Processen vilar på den expertkompetens som finns i stadens verksamheter och arbetet skall göras stadsövergripande.

Risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalyser utgör utgångspunkten för stadens klimatanpassningsprocess och svarar på frågan vilka oönskade konsekvenser ett klimat i förändring kan leda till för staden och hur sårbar staden är i förhållande till dem. Ytterst regleras stadens RSA-process av *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*, som i sin tur utgör en bärande del i "Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013–2016", fastställt av kommunfullmäktige april 2013.

RSA-arbetet leds av kommunstyrelsen och följer stadens etablerade kriteriemodell för att analysera olika klimathändelsers påverkan på människors hälsa, egendom, miljö och samhällets funktionalitet.

Konsekvens	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4	Klass 5
Människa	Försumbar personskada (fysisk eller psykisk)	Mindre allvarlig personskada (fysisk eller psykisk)	Allvarlig personskada (fysisk eller psykisk)	Mycket allvarlig personskada (fysisk eller psykisk) med bestående men/ enstaka dödsfall	Flerfallet dödsfall
Miljö	Försumbar skada på luft, mark eller sjö Försumbar återställningskostnad i tid och pengar	Mindre allvarlig skada på luft, mark eller sjö Låg återställningskostnad i tid och pengar	Allvarlig skada på luft, mark eller sjö Hög återställningskostnad i tid och pengar	Mycket allvarlig skada på luft, mark eller sjö Mycket hög återställningskostnad i tid och pengar	Permanent skada på luft, mark eller sjö Oförsvarbar återställningskostnad i tid och pengar
Egendom	Försumbar skada på egendom eller näringsverksamhet Försumbar återställningskostnad i tid och pengar	Mindre allvarlig skada på egendom eller näringsverksamhet Låg återställningskostnad i tid och pengar	Allvarlig skada på egendom eller näringsverksamhet Hög återställningskostnad i tid och pengar	Mycket allvarlig skada på egendom eller näringsverksamhet Mycket hög återställningskostnad i tid och pengar	Permanent skada på egendom eller näringsverksamhet Oförsvarbar återställningskostnad i tid och pengar
Samhällets/ stadens funktionalitet	Försumbar påverkan på samhällets/ stadens funktionalitet	Mindre allvarlig påverkan på samhällets/ stadens funktionalitet Förvaltnings- eller bolagschef engageras	Allvarlig påverkan på samhällets/ stadens funktionalitet SLK engageras	Mycket allvarlig påverkan på samhällets/ stadens funktionalitet Regionalt stöd krävs	Omfattande påverkan på samhällets/ stadens funktionalitet Nationellt stöd krävs

Stadens kriteriemodell för RSA.

Klimatrelaterad RSA görs med fördel stadsövergripande med flera kompetenser från olika delar av staden. Resultaten av klimatrelaterad RSA förankras i stadens riskhanteringsråd som sedan rapporteras till länsstyrelsen. Riskhanteringsrådet ges möjlighet att prioritera bland de risker och sårbarheter som har identifierats och som behöver åtgärdas.

Åtgärds- och kostnadsbedömning

I huvudsak syftar arbetet i detta steg till att utarbeta förslag till åtgärder för de sårbarheter som identifieras. Åtgärderna klargör vad som skall uträttas, vem som bär ansvaret för åtgärden samt en bedömning av de kostnader som åtgärden förväntas leda till. Dessa kostnader kan ställas mot alternativkostnader för återställande av skada, t.ex en översvämning. Klimatanpassningsåtgärder kan vara förebyggande eller skadeavhjälpande. Tidsaspekten för åtgärden skall vägas in, om den skall ske omedelbart eller på längre sikt. Åtgärder kan till exempel behöva genomföras i en särskild ordning för att få bästa effekt.

Åtgärds- och kostnadsbedömningen skall göras på underlag av berörda nämnder och bolagsstyrelser under ledning av kommunstyrelsen. Förslag till klimatanpassningsåtgärder förankras vid behov i en stadsövergripande styrgrupp. Föreslagna åtgärder kan inarbetas i verksamhetsplaner eller bli föremål för särskilda budgetuppdrag/projekt.

Verksamhetsintegrering och uppföljning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål ”Ett klimatsmart Stockholm” innefattar verksamhetsområdesmålet ”Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning”. Det målet speglas i förslaget till nytt miljöprogram för Stockholms stad för perioden 2016-2019 och specificeras i delmål 3.1 *Sårbarheter i stadsmiljön till följd av ett klimat i förändring ska förebyggas.*

Samtliga berörda nämnder och bolagsstyrelser skall bryta ner verksamhetsområdesmål och delmål i respektive verksamhetsplan. Därmed säkerställs att klimatanpassningsarbetet inarbetas i verksamhetsutövningen och följs upp. En förutsättning för att verksamheterna ska nå goda resultat och måluppfyllelse utgörs av att de har tillgång till kunskapsunderlag om vilka sårbarheter staden står inför och vilka åtgärder som är lämpliga, vilket tillgodoses av processens inledande delar.